ĢENERĀLADVOKĀTA L. A. HĒLHUDA [*L. A. GEELHOED*] SECINĀJUMI,

sniegti 2006. gada 29. jūnijā [1]

I — Ievads

1. Šī lieta attiecas uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ar ko *Tribunal Supremo* (Spānija) uzdod divus jautājumus par EKL 81. panta interpretāciju, kas radās, izskatot informācijas datu bāzes par kredītiem, kuras par samaksu ir pieejamas Spānijas finanšu un kredīta iestādēm, atbilstību šim pantam.

2. Ar šiem jautājumiem iesniedzējtiesa pamatā vēlas noskaidrot, vai attiecībā uz šādu datu bāzi ir piemērojams EKL 81. panta 1. punkts un, apstiprinošas atbildes gadījumā, vai dalībvalsts iestādes to var atļaut atbilstoši šī panta 3. punktam, šim nolūkam akcentējot otro nosacījumu (ļaut patērētājiem baudīt pienācīgu daļu no iegūtajiem labumiem).

3. Šie jautājumi ir izvirzīti kasācijas sūdzības ietvaros, ko sabiedrība *ASNEF-EQUIFAX, Servicios de Información sobre Solvencia y Crédito, SL* (turpmāk tekstā — "*Asnef-Equifax*") cēla pret *Audienca Nacional* 2001. gada 28. novembra spriedumu, ar ko ir atceltas atļaujas, kas saskaņā ar Spānijas tiesību aktiem bija piešķirtas šādai datu bāzei.

II — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienu tiesības*

4. Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 1/2003 [2] ceturtajam apsvērumam tās mērķis ir piešķirt dalībvalstu konkurences iestādēm un tiesām pilnvaras piemērot ne tikai EKL 81. panta 1. punktu un EKL 82. pantu, kas saskaņā ar

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — Padomes 2002. gada 16. decembra Regula par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.).

Eiropas Kopienu Tiesas judikatūru ir tieši piemērojami, bet arī EKL 81. panta 3. punktu.

5. Šīs regulas 3. panta 1. un 2. punkts nosaka:

"1. Ja dalībvalstu konkurences iestādes vai valstu tiesas piemēro valsts konkurences tiesību aktus attiecībā uz līgumiem, uzņēmumu apvienību lēmumiem vai saskaņotām darbībām Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē, kas minētā noteikuma nozīmē var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, tās attiecībā uz šādiem līgumiem, lēmumiem vai saskaņotām darbībām piemēro arī Līguma 81. pantu. [..].

2. Valsts konkurences tiesību aktu piemērošana nedrīkst izraisīt to līgumu, uzņēmumu apvienību lēmumu vai saskaņotu darbību aizliegšanu, kuras var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm, bet kuras neierobežo konkurenci Līguma 81. panta 1. punkta nozīmē vai kuras atbilst Līguma 81. panta 3. punkta nosacījumiem, vai uz kurām attiecas Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanas regula. Šajā regulā dalībvalstīm nav aizliegts savā teritorijā pieņemt un piemērot stingrākus valstu tiesību aktus, kas aizliedz vai atļauj vienpusēju darbību, kurā iesaistīti uzņēmumi."

B — *Valsts tiesiskais regulējums*

6. Spānijas konkurences tiesības galvenokārt regulē 1989. gada 17. jūlija *Ley 16/1989 de Defensa de la Competencia* (Konkurences aizsardzības likums, turpmāk tekstā — "*LDC*"). *LDC* 1. un 3. panta teksts būtībā ir pilnībā identisks EKL 81. panta 1. un 3. punktam.

7. Atbilstoši *LDC* 4. panta 1. punktam *Tribunal de Defensa de la Competencia* (Konkurences aizsardzības tiesa) var atļaut vienošanās, lēmumus, ieteikumus un darbības, kas norādīti šī likuma 1. pantā, gadījumos, kuri ir norādīti tā 3. pantā un ja ir izpildīti tajā minētie nosacījumi.

III — Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

8. Iesniedzējtiesa apraksta to, kādā kontekstā norisinājās pamata prāva.

9. 1998. gada 21. maijā *Asnef-Equifax*, kas ir *Asociación Nacional de Entidades Financieras* (Valsts finanšu iestāžu apvienība) asociētā locekle, atbilstoši *LDC* 4. pantam iesniedza lūgumu atļaut informācijas datu bāzi par kredītiem, kuras pārvaldīšanu nodrošinātu *Asnef-Equifax* (turpmāk tekstā — "Piedāvātā datu bāze").

10. Šīs Piedāvātās datu bāzes "uzdevums ir sniegt informācijas pakalpojumus par maksātspēju un kredītiem, automātiski apstrādājot datus, kas attiecas uz riskiem, uzņēmumiem, kuri darbojas aizņēmumu un kredītu jomā". Datu bāzē iekļautā informācija pēc satura ir analoga cirkulārā Nr. 3/1995 paredzētajai, kas regulē *Central de Información de Riesgos* (Informācijas par riskiem centrālā datu bāze), ko vada Spānijas Centrālā banka un kas jau ir pieejama Spānijas finanšu iestādēm. Aplūkojamā informācija ietver ziņas par parādnieku identitāti un saimniecisko darbību, kā arī par īpašām situācijām — kā bankrots vai maksātspēja.

11. Neņemot vērā *Servicio de Defensa de la Competencia* (Ekonomikas un finanšu ministrijas pakļautībā esoša administratīva iestāde, kas ir atbildīga par konkurences aizsardzību) negatīvo atzinumu, *Tribunal de Defensa de la Competencia* 1999. gada 3. novembrī atļāva Piedāvāto datu bāzi uz pieciem gadiem ar šādiem nosacījumiem: tā būs pieejama visām finanšu iestādēm bez diskriminācijas un par atbilstošu samaksu; atklātībā netiks izpausta tajā ietvertā informācija par kreditoriem.

12. 2001. gada 28. novembra spriedumā *Audiencia Nacional* apmierināja *Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios* (Bankas pakalpojumu lietotāju apvienība, turpmāk tekstā — "*Ausbanc*") prasību atcelt tiesību aktu par *Tribunal de Defensa de la Competencia* lēmumu. Tā apgalvoja, ka, tā kā datu bāzes projekts ierobežo brīvu konkurenci, uz to attiecas *LDC* 1. panta prasības un to nevar atļaut atbilstoši *LDC* 3. pantam, jo nav izpildīti tā piemērošanai nepieciešamie nosacījumi. Šī tiesa atsaucās ne tikai uz Spānijas tiesībām, bet arī uz Tiesas judikatūru, it īpaši uz spriedumu lietā *John Deere* [3].

13. Tā kā *Asnef-Equifax* nepiekrita šim lēmumam, tā *Tribunal Supremo* iesniedza kasācijas sūdzību par šo lēmumu.

3 — 1998. gada 28. maija spriedums lietā C-7/95 P *John Deere*/Komisija (*Recueil*, I-3111. lpp.). *Audiencia Nacional* īpaši atsaucās uz šī sprieduma 5., 10., 88. un 123. punktu.

14. Tā kā *Tribunal Supremo* uzskatīja, ka strīds izraisīja jautājumus par Kopienu tiesību interpretāciju, tā lūdza Tiesai atbildēt uz šādiem jautājumiem:

"A) Vai no EKL 81. panta 1. punkta interpretācijas izriet, ka ar kopējo tirgu ir saderīgi nolīgumi par informācijas par finanšu iestāžu klientu maksātspēju un pārkāpumiem apmaiņu starp finanšu iestādēm, jo šādi nolīgumi ietekmē Savienības ekonomikas politiku un kopējo kredītu tirgu un to sekas ir konkurences ierobežošana finanšu iestāžu un kredītu jomā?

B) Vai no EKL 81. panta 3. punkta interpretācijas izriet, ka dalībvalsts ar savu kompetento iestāžu starpniecību var atļaut nolīgumus par informācijas apmaiņu starp finanšu iestādēm, izveidojot informācijas datu bāzi par to klientu kredītiem tādēļ, ka patērētāji un šo finanšu pakalpojumu izmantotāji gūst labumu no šādas datu bāzes izveidošanas?"

15. *Asnef-Equifax*, *Ausbanc*, Polijas valdība, kā arī Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. 2006. gada 26. aprīlī notika tiesas sēde.

IV — Vērtējums

A — *Par pieņemamību*

16. Par pieņemamību ir izvirzīti divu veidu jautājumi:

— runa ir par valsts tiesību piemērošanu (Komisijas izvirzītais jautājums);

— tirdzniecība starp dalībvalstīm nav ietekmēta (*AUSBANC* izvirzītais jautājums).

17. Komisija norāda, ka, ņemot vērā to, ka *Tribunal de Defensa de la Competencia* nepamatoja savu nolēmumu ar EKL 81. pantu, bet gan ar līdzīgām tiesību normām Spānijas tiesībās (*LDC* 1. un 3. pantu), rodas jautājums par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību. Šajā sakarā un atgādinot to, ka šis lūgums ir

iesniegts kasācijas procesa ietvaros, Komisija šaubās par to, ka *Tribunal Supremo* varētu piemērot citas tiesību normas, ar ko savus nolēmumus nav pamatojušas iepriekšējās tiesas instances (nedz *Tribunal de Defensa de la Competencia*, nedz *Audiencia Nacional*).

18. Komisija norāda, ka, kaut gan iesniedzējtiesa lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu apgalvo, ka šai lietai ir piemērojams EKL 81. pants, tā nepaskaidro kādēļ. Komisija it īpaši vērš uzmanību uz to, ka:

— vai nu valsts tiesību akti ir jāinterpretē vienādi (kā tas ir darīts spriedumā lietā *Leur-Bloem* [4]); Komisija uzskata, ka šajā gadījumā tā nav noticis;

— vai EKL 81. pants nekādi tiesiski neietekmē šo lietu un sniegtajai interpretācijai nav nozīmes iesniedzējtiesai (kā tas bija lietā *Kleinwort Benson* [5]); tādā gadījumā Tiesa nebūtu kompetenta atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem;

— vai EKL 81. panta interpretācija ir nepieciešama, lai saglabātu Kopienu tiesību pārākumu pār valsts tiesībām, lai gan šajā lietā tas nav tieši piemērojams.

19. Attiecībā uz pēdējo iespēju Komisija atzīmē, ka ir jālemj par lēmuma likumību, kas pieņemts 2001. gadā, tas ir, pirms no Regulas Nr. 1/2003 izrietošo pienākumu stāšanās spēkā.

20. Ņemot vērā pastāvīgo judikatūru šajā jomā, es uzskatu, ka šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir jāuzskata par pieņemamu. Saskaņā ar šo judikatūru Tiesai principā ir pienākums atbildēt uz prejudiciālajiem jautājumiem par Kopienu tiesību normu interpretāciju un lūgumu var noraidīt tikai tad, ja lūgtajai interpretācijai nav nekādas saistības ar pamata prāvas īstenajiem apstākļiem vai tās priekšmetu vai arī ja problēmai ir teorētisks raksturs, vai ja Tiesas rīcībā nav faktisko un tiesību elementu, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem [6].

4 — 1997. gada 17. jūlija spriedums lietā C-28/95 (*Recueil*, I-4161. lpp.).

5 — 1995. gada 28. marta spriedums lietā C-346/93 (*Recueil*, I-615. lpp.).

6 — Skat. 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* (Krājums, I-403. lpp., 24. punkts un tajā minētā judikatūra). Skat. arī 1998. gada 26. novembra spriedumu lietā C-7/97 *Bronner*, (*Recueil*, I-7791. lpp., 16. punkts un tajā minētā judikatūra).

21. Ir skaidrs, ka šajā lietā nav šādu iemeslu atzīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par tiesību akta interpretāciju par nepieņemamu.

22. Pirmkārt, no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Tribunal Supremo* uzskata, ka "[*Audiencia Nacional*] spriedums balstās uz principiem, kas noteikti [*LDC*] 1. un 3. pantā un agrākā Līguma par Eiropas Ekonomikas kopienas izveidošanu 85. pantā, kurš interpretēts saskaņā ar Eiropas Tiesas judikatūru [..]".

23. Turklāt *Tribunal Supremo* paziņoja, ka, tā kā šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pienākuma sadarboties valsts un Kopienu tiesām izpausme, tā mērķis ir izvairīties no pretrunīgām vai atšķirīgām interpretācijām.

24. Tātad, lai gan var apšaubīt to, ka *Audiencia Nacional* savu lēmumu pamatoja ar EKL 81. pantu (atsaucoties vienīgi uz Kopienas judikatūru, lai interpretētu *LDC* normas, kam ir līdzīgs saturs), lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu tomēr ir pieņemams.

25. Otrkārt, attiecībā uz kasācijas tiesas funkcijām, kā jau es to norādīju savos secinājumos lietā *Manfredi*[7], Tiesai nav jālemj par jautājumu, vai un kādā mērā iesniedzējtiesa ir pārkāpusi tai iesniegtās lietas robežas, kā to, šķiet, iesaka Komisija.

26. Attiecībā uz Regulu Nr. 1/2003 (jautājums par tās piemērošanu laikā) ir skaidrs, ka pastāv atšķirības, vai — precīzāk sakot — nianses, starp tiesisko stāvokli pirms un pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

27. Pirmā atšķirība ir tāda, ka kopš šīs regulas stāšanās spēkā valsts iestādes un tiesas ir kompetentas piemērot visu EKL 81. pantu.

28. Otra atšķirība, kas šajā sakarā ir jānorāda, ir tā, ka iespēja piemērot Kopienu tiesību aktus ir pārtapusi par pienākumu (ja ir izpildīts kritērijs par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm). Tiklīdz šie EKL 81. un 82. panta piemērošanas nosacījumi ir izpildīti, valsts iestādēm un tiesām ir pienākums piemērot šos noteikumus strīdiem, ko tās izskata. Pirms šīs regulas stāšanās spēkā

7 — 2006. gada 26. janvāra secinājumi apvienotajās lietās no C-295/04 līdz C-298/04 *Manfredi* u.c. (lietas atrodas izskatīšanā Tiesā), 25. punkts.

gadījumā, ja paralēli tiek piemēroti Kopienu tiesību akti un valsts tiesību akti, iespējamā kolīzija ir jārisina saskaņā ar Kopienu tiesību pārākuma principu [8]. Šobrīd Regula Nr. 1/2003 ietver precīzāku konverģences normu. Tās 3. panta 2. punkts nosaka, ka, ja EKL 81. pants neaizliedz līgumus, lēmumus un saskaņotu darbību, tos nevar aizliegt arī dalībvalstu konkurences tiesību aktos.

29. Jāatzīst, ka brīdī, kad *Tribunal de Defensa de la Competencia* un *Audiencia Nacional* pieņēma attiecīgos lēmumus, Regula Nr. 1/2003 nebija jāpiemēro. Tomēr tagadējo situāciju regulē šī norma: lēmums, kas tiks pieņemts, ietekmēs Piedāvātās datu bāzes darbību vai nu tādēļ, ka šī datu bāze jau ir izveidota (tādā gadījumā ir jānoskaidro, vai EKL 81. pants iestājas vai neiestājas pret to), vai tādēļ, ka tās izveidošana ir atlikta, gaidot lēmumu, kas vēl tiks pieņemts (to drīkstēs izveidot, ja EKL 81. pants neiestājas pret to) [9].

30. Visbeidzot, *AUSBANC* apgalvojumi, saskaņā ar kuriem Piedāvātajai datu bāzei nav īpašas ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, attiecas uz EKL 81. panta piemērojamību faktiskajai situācijai, kas ir pamata prāvas priekšmets. Tie ir jānovērtē valsts tiesai un nav piemēroti, lai pārbaudītu Tiesai uzdoto jautājumu pieņemamību [10].

B — *Par lietas būtību*

Pirmais jautājums

31. Pirmais jautājums attiecas uz to, vai informācijas apmaiņas starp kredītiestādēm sistēma ir EKL 81. panta 1. punkta pārkāpums.

32. Nosacījumi, kas ir jāizpilda, lai piemērotu EKL 81. pantu, ir šādi: 1) tiek iespaidota tirdzniecība starp dalībvalstīm un 2) tiek ierobežota konkurence.

33. Par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm patiešām, kā to norādīja Komisija, lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu

8 — Skat. 1969. gada 13. februāra spriedumu lietā 14/68 *Wilhelm* (*Recueil*, 1. lpp.).

9 — Nav zināms, vai datu bāze jau ir darbotiesspējīga.

10 — Skat. šī sprieduma 6. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *Bronner* (21. punkts).

nav sīki izklāstīts, kādēļ Piedāvātā datu bāze varētu ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Manuprāt, ir skaidrs, ka iesniedzējtiesa uzskata klusējot šos nosacījumus par izpildītiem ne tikai tādēļ, ka tā uzdotos jautājumus attiecina uz šī punkta otro nosacījumu, bet arī tādēļ, ka to apstiprina uzdoto jautājumu formulējums. Ņemot vērā to, ka a) datu bāzes projektu, šķiet, paredzēts piemērot visā Spānijas teritorijā un ka b) darbība finanšu jomā arvien vairāk notiek pārrobežu līmenī, man šķiet, ka šis nosacījums ir izpildīts. Jebkurā gadījumā tas, vai situācija patiešām ir šāda, ir jānosaka iesniedzējtiesai.

34. Šajā sakarā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka ir tikai jāpierāda, ka nolīgums, iespējams, ietekmē tirdzniecību starp valstīm [11]. No judikatūras izriet arī, ka ir izpildīts nosacījums par ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm, ja, pamatojoties uz faktiskiem vai tiesiskiem apstākļiem, ir jābūt iespējamam pietiekami precīzi paredzēt, ka nolīgums var tieši vai netieši šobrīd vai potenciāli ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm [12]. Lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu nav iekļautas precīzas norādes par apgalvotās aizliegtās vienošanās apmēru *ratione loci* un *ratione personae*. Tomēr var uzskatīt, ka iesaistīšanās Piedāvātajā datu bāze ir pieejama visām kredītiestādēm, kas darbojas Spānijas tirgū, neņemot vērā to dibināšanas vietu [13]. Jebkurā gadījumā no pastāvīgās judikatūras izriet arī, ka tas, ka aizliegtā vienošanās ir bijusi par tirdzniecību tikai vienā dalībvalstī, nav pietiekami, lai izslēgtu varbūtību, ka tirdzniecība starp dalībvalstīm varētu tikt ietekmēta [14]. Turklāt Tiesa vairākkārt ir atgādinājusi, ka aizliegta vienošanās, kas attiecas uz visu dalībvalsts teritoriju, būtībā nostiprina valsts mēroga tirgus sadalījumu, tādējādi kavējot Līgumā paredzēto ekonomisko mijiedarbību [15].

35. Attiecībā uz otro "nosacījumu" — saskaņota darbība vai nolīgums ir pretrunā EKL 81. panta 1. punktam, ja tā "mērķis vai sekas ir nepieļaut, ierobežot vai izkropļot konkurenci kopējā tirgū". Tātad, pirmkārt, ir jāpārbauda tas, vai nolīgumam vai saskaņotai darbībai ir konkurencei pretējs mērķis. Ja tas ir tā, tad neatkarīgi no visām iespējamām sekām ir jāpiemēro EKL 81. panta 1. punktā noteiktais aizliegums. Ja tā mērķis nav ierobežot vai izkropļot konkurenci, vispirms ir jāizvērtē, vai no tā izriet šādas sekas [16].

11 — Skat. 1978. gada 1. februāra spriedumu lietā 19/77 *Miller*/Komisija (*Recueil*, 131. lpp., 15. punkts).

12 — Skat. it īpaši 1969. gada 9. jūlija spriedumu lietā 5/69 *Völk* (*Recueil*, 296. lpp., 5. punkts); 1980. gada 10. jūlija spriedumu lietā 99/79 *Lancôme* un *Cosparfrance* (*Recueil*, 2511. lpp., 23. punkts) un Tiesas 1985. gada 11. jūlija spriedumu lietā 42/84 *Remia* u.c./Komisija (*Recueil*, 2545. lpp., 22. punkts).

13 — Šādu viedokli tiesas sēdē apstiprināja *ASNEF-EQUIFAX*.

14 — Tiesas 1989. gada 11. jūlija spriedums lietā 246/86 *Belasco* u.c./Komisija (*Recueil*, I-2117. lpp.).

15 — 2002. gada 19. februāra spriedums lietā C-309/99 *Wouters* (*Recueil*, I-1577. lpp., 95. punkts un tajā minētā judikatūra).

16 — Ilustrācijai skat. 1966. gada 30. jūnija spriedumu lietā 56/65 *Société technique minière* (*Recueil*, 337. lpp.); 1987. gada 27. janvāra spriedumu lietā 45/85 *Verband der Sachversicherer*/Komisija (*Recueil*, 405. lpp., 39. punkts) un 1991. gada 28. februāra spriedumu lietā C-234/89 *Delimitis* (*Recueil*, I-935. lpp., 13. punkts).

36. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai novērtētu, vai vienošanās izraisīto konkurences izkropļojumu dēļ tā ir uzskatāma par aizliegtu, ir jāaplūko tas konkurences stāvoklis, kāds būtu bez apstrīdētās vienošanās ietekmes. Šādam vērtējumam nepieciešams ņemt vērā nolīguma faktisko un iespējamo ietekmi uz konkurenci [17]. Turklāt nolīguma atbilstību konkurences noteikumiem nevar novērtēt abstrakti. Ir jāizvērtē ekonomiskais un juridiskais konteksts, kādā minētais nolīgums ir noslēgts, ņemot vērā preču vai pakalpojumu raksturu, kā arī attiecīgā tirgus struktūru un faktiskos darbības nosacījumus tirgū [18]. Tomēr nolīgums nepārkāpj EKL 81. panta aizliegumu, ja tas skar tirgu tikai nenozīmīgā apmērā [19].

37. Turklāt ir svarīgi atzīmēt, ka pamatprincips, kas ir EKL 81. panta 1. punkta pamatā, ir uzņēmēja autonomija, nosakot politiku, ko tas īstenos kopējā tirgū [20].

38. It īpaši attiecībā uz informācijas apmaiņu man šķiet lietderīgi precizēt, ka šāda apmaiņa var notikt nolīgumu, uzņēmumu apvienību lēmumu un saskaņotas darbības ietvaros. Informācijas apmaiņai var būt pakārtots raksturs vai arī tā var būt to mērķis. Aizliegtas vienošanās, piemēram, par cenu, gadījumā, kad informācijas apmaiņai ir pakārtota nozīme, neatkarības ierobežojumi izriet no šīs vienošanās par cenu. Tāpat ir arī iespējams, ka pašas informācijas apmaiņas rezultātā mainās konkurences apstākļi.

39. Tomēr vienošanās par informācijas apmaiņu nav aizliegta vienmēr, bet to aizliedz tikai atsevišķos gadījumos.

40. Informācijas izplatīšana un apmaiņa starp konkurentiem un caurskatāma tirgus radīšana var neitrāli vai pat pozitīvi ietekmēt konkurences struktūru tirgū. Ir vispārzināms, ka uzņēmumu apvienības regulāri apkopo informāciju par cenām, apgrozījumu, iespējām un ieguldījumiem, ar mērķi to nodot asociācijas dalībniecēm, lai tās to izmantotu savas stratēģijas plānošanai. Kā norādīts judikatūrā, "caurskatāmība uzņēmēju starpā konkurences tirgū var pastiprināt konkurenci starp piegādātājiem [..]" [21].

17 — Skat. iepriekš minētos spriedumus lietās *Société technique minière* un *Delimitis*.

18 — 1995. gada 12. decembra spriedums lietā C-399/93 *Oude Littikhuis* u.c. (*Recueil*, I-4515. lpp., 10. punkts) un 1994. gada 15. decembra spriedums lietā C-250/92 *DLG* (*Recueil*, I-5641. lpp., 31. punkts).

19 — Šī sprieduma 12. zemsvītras piezīmē minētais 1969. gada 9. jūlija spriedums lietā *Völk* (7. punkts).

20 — Skat., piemēram, šī sprieduma 3. zemsvītras piezīmē minēto spriedumu lietā *John Deere*/Komisija (86. punkts) un 1999. gada 8. jūlija spriedumu lietā C-49/92 P Komisija/*Anic Partecipazioni* (*Recueil*, I-4125. lpp., 116. lpp.).

21 — Pirmās instances tiesas 1994. gada 27. oktobra spriedums lietā T-35/92 *John Deere*/Komisija (*Recueil*, II-957. lpp., 51. punkts); Tiesas 1998. gada 28. maija spriedums lietā *John Deere*/Komisija (minēts šī sprieduma 3. zemsvītras piezīmē, 88.–90. punkts) un 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-194/99 P *Thyssen Stahl*/Komisija (*Recueil*, I-10821. lpp., 84. punkts).

41. Ir pats par sevi saprotams, ka informācijas apmaiņai var būt negatīvas sekas. Likumīgu informācijas apmaiņu no nelikumīgas informācijas apmaiņas var atšķirt, vadoties no šādiem kritērijiem: 1) informācijas (apkopotas vai detalizētas), ar ko notiek apmaiņa, raksturs un saturs un 2) attiecīgā tirgus struktūra (oligopolistisks vai sadalīts). Liela nozīme ir arī informācijas apmaiņas biežumam.

42. Attiecībā uz pirmo kritēriju — statistikas vai vēsturisku datu apmaiņa parasti rada mazāk problēmu nekā nesenu un vēl iegūstamu datu apmaiņa. Apkopoti tirgus dati principā ir likumīgi ar nosacījumu, ka tie neļauj apzināt un iepazīties ar izolēta konkurenta tirgus stratēģiju. Jautājums par to, vai apkopoto datu apmērs atļauj vai neatļauj iepazīties ar konkurentu stratēģiju, ir atkarīgs no konkurentu skaita. Jebkurā gadījumā ir jāatzīmē, ka ikvienam uzņēmējam, kurš piedalās informācijas apmaiņā, ir jārīkojas neatkarīgi un patstāvīgi.

43. Attiecībā uz tirgus struktūru ir skaidrs, ka oligopolistiskā tirgū uzņēmumiem ir lielāka vēlme saskaņot savu darbību. Informācijas apmaiņa varētu palielināt slepenu norunu iespējamību. Tādēļ informācijas apmaiņu oligopolistiskā tirgū vai pat tirgū, kas nav oligopolistisks, bet ir ievērojamā pakāpe koncentrēts, uzskata par nelikumīgu, bet tā nav nelikumīga pilnīgas tirgus konkurences apstākļos (sadalītā tirgū) [22].

44. Šajā prāvā lietas dalībnieki apņemas apmainīties ar informāciju par aizņēmēju maksātspēju.

45. Es gribētu norādīt, ka praktiski visās valstīs šādā vai citādā veidā pastāv informācijas sistēma par kredītiem, proti, datu bāze, ko pārvalda valsts vai privāta iestāde vai arī daļēji privāta un daļēji valsts iestāde. Šādā datu bāzē ir iekļauti negatīva rakstura dati (kuros minēti parādnieki, kas var rast īpašu risku: sliktie maksātāji) vai/un pozitīva vai neitrāla rakstura informācija (piemēram, informācija par visu kredītņēmēju kredītsaistību apjomu). Valsts slēptais iemesls tam, lai izveidotu vai atbalstītu šādu sistēmu, ir palīdzēt iepriekš paredzēt kredītu ņēmēju iekļūšanu parādos, kā arī ierobežot kreditoru risku.

46. Piedāvātā datu bāze ietver negatīvus elementus (kā nemaksāšana) un pozitīvus elementus (kā kredīta saldo, galvojumi, drošības naudas un garantijas, līzinga operā-

22 — Iepriekšējā zemsvītras piezīmē minētais 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā *Thyssen Stahl*/Komisija (86. punkts).

cijas vai aktīvu nodošana rīcībā uz laiku). Turklāt jau pastāv informācijas bāze, kuru pārvalda Spānijas Banka. Šķiet, ka abas datu bāzes ietver vairāk vai mazāk līdzīgus datus, ar starpību, ka Piedāvātā datu bāze ir "elektroniska" datu bāze (proti, informācija tiek pārraidīta elektroniski, tātad ātrāk) un ka tā arī ietver informāciju par mazajiem kredītņēmējiem, jo tajā nav paredzēts minimālais slieksnis.

47. Sākotnēji šķiet, ka nolīguma (Piedāvātās datu bāzes izveide) mērķis nav ierobežot nedz kredītu lūdzēju, nedz kreditoru rīcības autonomiju tirgū. Ņemot vērā to, ka datu bāzes mērķis šķietami nav ierobežot konkurenci, ir jānoskaidro, vai tās sekas var to ierobežot vai izkropļot.

48. Kā es iepriekš norādīju, informācijas apkopošana individuālai izmantošanai automātiski nav darbība, kurai ir konkurencei pretējas sekas.

49. Šādos apstākļos ir jāatzīmē, ka nav jāatklāj kreditora personība nedz tieši, nedz netieši uzņēmumiem, kuriem ir pieeja datu bāzei, jo pretējā gadījumā varētu iepazīties ar konkurentu komerciālo stratēģiju vai nostāju. *Tribunal de Defensa de la Competencia* izvirzīja *Asnef-Equifax* nosacījumu, kam tā piekrita, ka informāciju par kreditoriem nedrīkst izpaust atklātībā.

50. Ir arī svarīgi tas, ka šai sistēmai var piekļūt ikviens uzņēmējs, kas darbojas šajā jomā. Pretējā gadījumā tas dažus uzņēmējus nostādītu nelabvēlīgākā stāvoklī, jo tiem, kuriem nav pieeja datu bāzei, būtu mazāk informācijas riska novērtēšanai un tas arī neatvieglotu jaunu uzņēmēju ienākšanu tirgū [23].

51. Ņemot vērā to, ka informācijas apmaiņa nav saistīta ar kreditora personību, un pieņemot, ka kredītiestādes, kurām ir pieeja šai datu bāzei, iegūto informāciju izmanto tā, ka tās savus lēmumus balsta uz savu maksimālo riska spēju un ņemot vērā to tirdzniecības politiku, ir jānoskaidro, vai šāda veida informācijas apmaiņa varētu radīt citas konkurencei pretējas sekas, piemēram, slepenu norunu iespējamību.

23 — Šķiet, ka šī prasība ir izpildīta. Savos rakstveida apsvērumos *ASNEF-EQUIFAX* paziņoja: "šīs datu bāzes izveidošanā citu starpā piedalījās dažāda izmēra un darījumu finanšu iestādes un uzņēmumi [..]" un "dažāda profila klienti, sākot ar bankām un krājbankām, līdz nekustamā īpašuma sabiedrībām un automašīnu ilgtermiņa vai īstermiņa nomas sabiedrībām; no lielveikaliem līdz maziem tirdzniecības uzņēmumiem utt.".

52. Sākotnēji šķiet, ka šāda sistēma nenosaka kopējas intereses un kopīgi neizslēdz dažas klientu kategorijas. Informācijas par kredītiem apmaiņas sistēmas mērķis ir ierobežot risku (riska pārvaldīšana). Tas ir saistīts ar informācijas dažādību, kuru no saviem (iespējamiem) klientiem var apkopot kredītiestādes. Šādai sistēmai varētu rast pozitīvas sekas uz riska pārvaldīšanu saistībā ar ekonomisko darbību.

53. Šādā kontekstā es gribētu atzīmēt, ka judikatūra neaizliedz novērst jebkādu nenoteiktību, bet tikai dažu veidu nenoteiktību, it īpaši to, kas attiecas uz konkurentu darbību tirgū. Taču šeit aplūkotā nenoteiktība attiecas uz klientu maksātspēju.

54. Darbība ar kredītiem nozīmē nodot uz laiku trešās personas rīcībā kapitālu pret atlīdzību (procentiem). Procenti tostarp ir riska elements, kas saistīts ar varbūtību, ka otra puse nepilda tai uzliktās saistības. Kā to norādīja Komisija, atsaucoties uz ekonomikas teoriju, finanšu iestādes vēlamo atlīdzību daļēji sastāda apdrošināšanas summa par risku no saistību nepildīšanas. Informācijas neesamība par šo risku izraisa informācijas atšķirību problēmu. Šādā situācijā nav iespējams pareizi novērtēt risku un tātad rodas tendence uzlikt vienādu cenu visiem parādniekiem — cenu, kas ir pārāk augsta parādnieku kategorijai, kurai ir viszemākā riska pakāpe saistībā ar saistību nepildīšanu.

55. Kamēr katrs uzņēmējs neatkarīgi nosaka politiku, ko viņš vēlas īstenot kopējā tirgū, un nosacījumus, ko viņš vēlas piemērot saviem klientiem, tādas datu bāzes izveide kā šajā gadījumā nerada problēmas no konkurences tiesību viedokļa.

56. Iespējamās problēmas par jūtīgiem personas datiem var risināt citā veidā, piemēram, ar tiesību aktiem personu datu aizsardzības jomā. Nav šaubu, ka ir jāparedz tas, kādā veidā paziņot attiecīgajiem parādniekiem, kādi dati tiek reģistrēti, tiem jāpiešķir tiesības pārbaudīt un nepieciešamības gadījumā pieprasīt to datu labojumu, kas uz viņiem attiecas. Man šķiet, ka šo jautājumu regulē attiecīgie Spānijas tiesību akti, kā arī datu bāzes reglamenta 9. pants.

Otrais jautājums

57. Otrais jautājums ir par to, vai EKL 81. panta 3. punkts pieļauj dalībvalsts kompetentajām iestādēm atļaut tādus nolīgumus par informācijas apmaiņu kā šajā lietā minētā datu bāze, pamatojoties uz to, ka lietotāji, proti, finanšu iestāžu klienti, no tās gūst labumu.

58. Kaut gan uz šo jautājumu jau ir iepriekš netieši atbildēts, es pie tā īsumā atgriezīšos.

59. Kā jau es iepriekš norādīju, kopš Regulas Nr. 1/2003 stāšanās spēkā valsts iestādes un tiesas ir kompetentas piemērot visas EKL 81. panta normas. Atbilstoši šai regulai nav vajadzīgs iepriekšējs lēmums gadījumā, ja nolīgums atbilst EKL 81. panta 1. punktam un ir izpildīti 3. punkta kumulatīvie nosacījumi.

60. Vairākas dalībvalstis pieņēma konkurences tiesību aktus, lai valsts līmenī piemērotu likumīgu izņēmumu sistēmu. Savukārt citās dalībvalstīs vēl joprojām tiek piemērota atļauju sistēma. Jebkurā gadījumā, kopš ir piemērojams EKL 81. pants, pat paralēlas piemērošanas gadījumā, nolīgums, kas atbilst šī panta 3. punkta nosacījumiem, ir pilnībā jāatļauj.

61. Iesniedzējtiesa it īpaši pievērš uzmanību EKL 81. panta 3. punkta otrajam nosacījumam, saskaņā ar kuru "lietotājiem" ir jāiegūst "pienācīga daļa no iegūtajiem labumiem".

62. Kā es to minēju iepriekš, precīzāka riska novērtēšana var izpausties kā kredīta darījumu izmaksu vispārēja samazināšanās, kas parasti ir par labu patērētājiem. Labāka riska pārzināšana tomēr var izpausties kā atšķirības noteikšana starp labiem parādniekiem (mazāk riska, tātad mazāki procenti) un sliktiem parādniekiem (kas maksā lielākus procentus vai kuriem varētu noraidīt kredītu).

63. Tomēr nav nepieciešams, ka ikviens individuālais patērētājs varētu izmantot šādu praksi. Ir svarīgi, lai vispārīgā ietekme uz patērētājiem būtu labvēlīga.

V — Secinājumi

64. Ņemot vērā iepriekš minēto, es iesaku Tiesai uz *Tribunal Supremo* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

EKL 81. panta 1. punkts ir jāinterpretē tā, ka tādu nolīgumu par informācijas apmaiņu starp finanšu iestādēm par finanšu iestāžu klientu maksātspēju un pārkāpumiem, kas neļauj identificēt kreditoru un kas uzņēmējiem, kuri darbojas kredītu tirgū, izvirza attiecīgās sistēmas piekļuves un lietošanas nosacījumus, kas nav diskriminējoši, sekas būtībā nav konkurences ierobežošana.